



littala-mattan med pigga och litet annorlunda färger som turkos och orange har blivit populär särskilt bland ungdomar och är en modern trasmatta.



Mattinslag i olika nyanser finns samlade i vävstugan.

Det går undan när Iris Sjöström väver i sin vävstuga som finns på ladugårdsvinden hemma i Spjutsund.

Iris flinka händer skapar både mattor och skönt stickat

Att ålder inte är något hinder om man vill arbeta är 72-åriga Iris Sjöström ett bevis på. Hon väver och stickar till försäljning och står också flera gånger i månaden bakom butiksdysken.

Hemma hos Iris och Kurre Sjöström i Spjutsund i Sibbo är golven täckta av trasmattor som Iris själv vävt och fönstren prydda med hemvävda gardiner. Både mattor och gardiner byts ut efter säsong och snart är det dags att hämta in både julmattor och julgardiner.

– Det är så behändigt att själv kunna väva gardinerna för då får man ju rätt bredd så de inte tar för mycket ljus, säger Iris.

I skåpen finns också sparat vackra dukar som ett barnbarn kanske i framtiden får till bröllopsgåva. Vem vet, Iris tycker om att ge bort det hon gjort fastän det mesta i dag går till försäljning.

Säljer i Borgåbutiker

– Jag säljer trasmattor, vanter och

sockor i två butiker i gamla stan i Borgå, i Ida-boden och i Nelly's Art and Craft.

Iris tätt vävda stadiga mattor är en efterfrågad produkt i butikerna och hon väver så mycket hon bara hinner för att alla som söker efter en lämplig matta skall hitta den i hennes urval.

Iris estetiska sinne syns i hennes mattor. Hon är mycket noggrann med färgerna och vilka kombinationer av dem hon gör.

– Jag har alltid en design i huvudet som jag brukar fundera på när jag går ut med hunden. Annars gäller nog regeln "Man tager vad man haver" med mattorna.

Hennes mattor har just nu fått en alldeles speciell synlighet då

hon i fjol höstas vävde 130 stycken mattor vilka används som underlag för Kaj Francks Teema-kärl på litalas avdelningar i runtom i Europa och Japan. Iitala-kampanjen firar hundraårsjubileet av Francks födelse.

Populära bland ungdomar

littala-mattorna går i samma färg som Teema-kärlen och har varit populära bland Iris kunder.

– Jag vävde alla de beställda mattorna under sex veckor. Det var bråttom för en del av dem skulle skickas till Japan, berättar Iris.

I mattorna har hon använt färger som tidigare betraktats som udda när det gäller trasmattor.

– Där finns turkos och orange som var färger som jag ombads använda av litala. Förutom det har jag själv fått planera mattan och inslagen och tycker speciellt om att kunna använda svart i mattan. Det ger den ett speciellt djup.

I hennes arbetsrum finns det förutom två vävstolar en mängd

lådor av alla de slag fyllda med färdigklippt mattinslag. Iris har samlat nystanen enligt nyanser. Om hon inte har en nyans från tidigare så färgar hon.

Material till mattorna får hon oftast genom donationer. Ibland kan det finnas färdigklippt material i dödsbon eller så har någon gamla tyger de vill bli av med.

Tar gärna emot lakan till mattinslag

– Jag tar inte längre emot kläder eftersom det blir så mycket jobb att klippa upp dem men lakan tar jag gärna emot om någon vill ge. I dag köper jag nog endast ränningstrådar, berättar hon.

Trots att det tar både tid och ork att väva och sticka ser inte Iris det som ett yrke utan föredrar att kalla sig för hobbyhantverkare. För att sälja sina produkter jobbar hon runt fem dagar i månaden i butikerna där hennes varor säljs. När hon får kommentarer att det är ganska mycket med tanke på

att hon är 72 år gammal skrattar hon till.

– Jag gör ju mycket annat också som att läsa, går ut med hunden och sköter trädgården.

Faktum är att hon trivs med att jobba trots att vävandet kan vara tungt och tar på kroppen om hon håller på för länge. Det samma gäller för stickandet som hon måste göra i kortare perioder för att inte händerna skall domna.

– Så länge jag är i skick och orkar jobba så fortsätter jag. Man får vara glad för hälsan är A och O. Jag är uppfödd med arbete och har turen att jag ännu får hålla på med det.

Hon medger ändå att det nog ändå inte bara handlar om ett arbete. Jobbet med att planera, förbereda och till sist göra arbetet startar kreativa processer i hjärnan och fungerar som en sorts välgörande terapi. En terapi som gör att vänner och släktingar ännu i många år till får mjuka paket till julklapp av Iris.

Text och foto MARIT BJÖRKBACKA



Att sticka är en skön hobby som Iris gärna arbetar med då hon ser på tv.



På soffan finns det som kan räknas som en av Iris succéprodukter. Den dubbelvävda mattan med mjuka rutor i olika färger finns att få både som soffmatta och stolsits.